

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarchie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articollii nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond.

Scăderi primejdioase.

Intre multele calități bune și virtuți erezite din strămoși, avem noi Români o sémă de scăderi, cari ne îngreunază mersul spre progres.

Dacă aceste scăderi ar fi sporadice, s'ar fi încuibat numai în anumite părți și clase de ómeni, ar mai trece, însă ni-e témă, ca ele să nu devină un morb general, de care să se molipsescă întreg corpul nostru național.

E vorba de materialismul care s'a încuibat în o sémă de ómeni și mai ales în preinșii fruntași de ai noștri, cari par a nu mai avé nici un interes pentru cele-ce se petrec în jurul lor, ci sunt mulțamiți dacă lor le merge bine și pot duce viața cu ténă.

Cum s'a putut molipsi o parte chiar din fruntașii noștri de acest morb pare un ce neesplicabil. Am fost totdeauna seraci, îmbuibarea nu o am cunoscut, confortul nu l'am căutat, lucrul l'am combătut, și cu tóte aceste virtuți erezite din strămoși, parte însemnată din ai noștri atât de puțin spriginesc mișcările culturale, atât de puțin interes arată față de ziaristica noastră, încât aproape tóte, dar' tóte ziarele noastre lucră cu deficit și dacă n'ar mai pune mâna în buzunare grupurile ori proprietarii cari le susțin, ar trage de mórte.

Ni-se spune de cătră cei trași la dare de sémă „nu pot frate, am copii, am cheltueli cu ei la școlă și nu mai ajung”.

Și această scusă o auzim în tóte zilele, o auzim de la preoți bine situați în cele materiale, ni-o spun învățătorii cei din era nouă, nu cei cari aveau câte 50—60 fl. plată la an, ci de cei cu câte 3—400 fl. salariu fundamental, cei-ce au un cuincenal, cei-ce reclamă bani de cuartir și lemne, grădina de legumi în mărime de 800⁰ cum prescrie legea, și cari în moment ce nu le faci pe voie, sunt în stare să alerge la organele străine, ca să-și validiteze aceste drepturi inscrise în legile țerei, ori póte biserica ori nu póte.

Proprietarii de pământ, neguțătorii, până și advocații par a se molipsi și ei de acest morb, nici pe la ei nu affi ziare, și dacă totuși affi la unii, aceia nu sunt regulă generală, ci nisce excepțiuni onorabile.

Cum că sub atari împregiurări nu pote fi vorba de progres mai intensiv, de progres cum noi am dorí să-l vedem realizat pe tóte terenele vieții publice, este pe cât de adevărat, pe atât de întristător.

Și ómeni cari se dau înderăt când e vorba de a sprigini ziarele, noi credem, ba suntem convinși că nici alte întreprinderi nu sunt în stare să le spriginescă.

Din contră, restrinși la vederile lor înguste, la cercul strimț de idei în care se învêrtesc, acești ómeni sunt incapabili de a se entusiasma pentru o cauză mai mare și de un interes ce trece peste sfera de interese proprii.

Dacă aceste scăderi le ar avé și poporul nostru, dacă și el ar fi atât de egoist, atunci am găta cu jertfele multe, cari le scie aduce când e vorba de zidirea unei școle ori biserici, și

când e vorba de a se achita de datorițele celelalte ce le are cătră biserica și școlă.

Din norocire poporul nostru nu e încă molipsit de acest morb primejdios și necurat.

Avem dovezi, cari ne storc uimirea, vèzând cum poporul are asupra sa sarcine de câte 10—20 cor. pe un șir de ani, ca să zidescă o biserică ori școlă, avem dovezi, că sunt ținuturi întregi cari susțin școlele confesionale numai din repartiții de câte 4—10 cor. la an, salariul învățătoresc îl plătesc fără murmur, când Dzeu îl binecuvântă cu róde, și cu tóte admenirile nu apeléză la ajutorul de stat, ce li-se pune cu înbelșugare în vedere, pentru-că a intrat — nu fără temeiu — gróza în popor, că statul, dacă dă ajutoriu, azi-mâne cere în schimb, ca să pună el învățătoriu pe cine vrea, și cel pus de el are éráși să propună în limba, în care îi vor porunci stăpânii ca să propună.

Dacă dar poporul nu se dă în laturi față de atari jertfe, scusele preoților, învățătorilor și cărturarilor noștri preste tot nu sunt motivate, ci din contră, aruncă o umbră asupra lor și i presentă îmbrăcați în haina cea urfă a egoismului, a acestui păcat, care dacă se încuibă la un popor îl nimicesce și duce la perire.

Nu suntem noi puși să facem reclamă pentru abonarea ziarelor, avem însă hotărît dreptul să cerem, ca un om cu pretenții de a fi socotit între ómenii de frunte, să aibă un ziar la casă, ca să fie în curent cu lucrurile ce se petrec în lume, și mai ales avem dreptul să pretindem, ca preoții noștri să nu se lipsescă de binefacerile unei lecturi continue, ca cel puțin în cele bisericesti și școlare să țină pas cu lumea, care progreséză și nu stă și ea în loc, ca să se mire alătura cu cei ce cască gura.

Și același drept îl avem față de învățătorii noștri, cari fără cetit în continuu, uită cele învățate și decad după vreme în cât nici oficiul și chemarea lor sublimă nu și-o mai pot împlini cuviincios, dar' nici în societatea nu mai pot avé rolul de fruntași și conducători. Și noi la tot cazul insistăm, ca preoții noștri, învățătorii noștri să nu scape din vedere chemarea lor, misiunea lor cea sublimă de a fi totdeauna în fruntea mișcărilor și nisuintelor noastre culturale, totdeauna în curent cu cele ce se petrec și a nu perde din vedere nici pe un moment, că ori ce stagnare e aproape cu nimicirea noastră, cu mórtea noastră.

Ni-se impune să ținem în evidență mersul de desvoltare al ómenilor noștri.

Pentru cei buni și curați vom avé cuvinte de laudă și îmbărbătare, și spriginul la vreme de nevoie n'are să le lipsescă, pentru cei ce bat căi próste și nu vor să mérgă în rënd cu lumea, vom căuta, ca să i desmetecim din amórteala în care i-a împins păcatul, fie și prin aplicarea de mészuri mai radicale decât duhul blândetelor, care aplicat pân' aci nu a prea dat róde îmbelșugate.

Cuvântare.

rostită la deschiderea conferențelor învățătoresci din cercul Dejului în 21 Octobrie 1900 st. v. de comisariul consistorial Dr. Ioan Stroia.

P. O. Dle Protopresbiter! St. D. Invățători!

Prea Venerabilul Consistoriu arhidiecezan mi-a încredințat conducerea conferențelor Dvóstre din anul de față în calitate de comisariul consistorial. Am primit această onorifică misiune cu plăcere, între altele și din motivul, că prin această mi-să da ocazie să vă cunosc pe D-vóstré, cari după cât îmi este cunoscut, chemați sunteți a lucra tocmai în acele ținuturi, în cari poporul și credincioșii bisericeii noastre sunt mai mult cercați de neajunsurile ce amenință existența bisericeii și națiunii noastre pe aceste plaiuri străbune.

Primind această onorifică sarcină, nu se putea altcum, necesitat am fost a reflecta asupra rostului venirii mele între D-vóstré și asupra scopului pentru care D-vóstré întruniți sunteți aici din depărtări destul de considerabile. Resultatul acestei reflecțiuni permiteți-mi a vi-l schița în vre-o câteva cuvinte.

Cât privește rostul întrunirii D-vóstre, îl găsesc destul de lămurit fixat în cuvântarea nemuritoriului nostru arhiepiscop și metropolit Andreiu baron de Șaguna, cu care a întâmpinat la 1863 pe cei dintâi comisari alși a conduce conferențele învățătorilor noștri. În acea cuvântare se spune adecă, că se inițiază conferențele învățătoresci și în organismul nostru școlar, ca ele să devină, ca și la alte popóre, un mijloc de perfecționare pentru învățătorii noștri. Și conferențele învățătoresci în adevăr și pot să perfecționeze pe învățător cu deosebire în două direcțiuni ale chemării sale, în direcțiune teoretică și practică.

Voidnd cineva să se dedice carierei de învățător, trebuie să-și câștige o mulțime óre-care de cunoscințe teoretice pedagogice, căci numai astfel, între împregiurări normale, póte funcționa ca învățător. Cunoscințele acestea însă, chiar și la pregătirile în școlele pedagogice, sunt elementare, sunt mai mult numai o întroducere în ale pedagogiei și educației. Dacă cineva voese să devină bun învățător, aceste cunoscințe trebuie să și-le aprofundeze și sporéscă și în deosebi să le controleze prin rezultatele dobândite prin progresul științei pedagogice de azi. Ce se întâmplă însă la cei mai mulți învățători? Intrați în viața practică, ei sunt atât de copleșiți de neajunsurile zilnice, încât numai rareori mai au timpul și tichna a se cugeta la continuarea calificățiunii lor teoretice. Cărțile științifice pedagogice rămân téncuri în tipografi și librării, ba chiar și revistele pedagogice se luptă cu mórtea, pentru-că puținii, fórté puținii dintre învățătorii noștri simt în ei necesitatea de a le ceti. Intre astfel de împregiurări triste, de sine înțelese, nu póte fi vorba la învățătorimea noastră decât de stagnare, dacă nu chiar de regres. Și un popor, la care învățătorimea, statul însărcinat cu cultura poporului, dă astfel de simptome, nu se póte bucura de binefacerile progresului cultural al ómenirii, el inevitabil va stagna, ba va da înderăt. Stagnarea în cultură este însă pentru ori-ce popor mórtea sigură, cu deosebire în statele poliglote, adecă cu mai multe popóre, cum este și statul nostru, unde în lupta grea pentru esistență numai acela póte spera o sórte mai bună și un viitoriu mai strălucit, care, înarmat cu armele culturale, ține cel puțin pas cu popórele conlocuitoare.

Ca învățătorimea să nu stagneze, să țină pas cu progresul științei pedagogice și

în consecunță să-și póta împlini cu succes menia de pioniri ai culturii naționale, chemate sunt între alte întocmiri și conferențele pedagogice. Ele au adecă de scop, ca să întrunescă învățătorii unui ținut din timp în timp, ca împreună să se sfátuiescă asupra mijlócelor, prin cari s'ar puté mai bine împlini sarcina grea de a promova cultura intelectuală și morală a poporului; au de scop a da ocazie fie-cărui învățător a-și expune liber vederile sale asupra necazurilor și pedecilor ce le întâmpină la împlinirea chemării sale, ca mijlócele, ce vin a fi discutate în consfátuire, să se póta aplica cu deplină cunoscință de cauză, ca lucrarea învățătorului să devină o ocupație plăcută pentru el și folositoare bisericeii și națiunii sale.

Consfátuirile aceste vor avé însă amintite însușiri numai dacă învățătorii dotați dela natură cu talent pedagogic și prin urmare înzestrați cu spirit mai pătrunzător în aflarea și aplicarea de mijlóce coréspunzătoare, și vor descoperi vederile lor, ear' aceia dintre învățători, cari au avut tichna și consciențiositatea a-și îmbogăți cunoscințele lor pedagogice prin lectura literaturii pedagogice, vor expune colegilor lor resultatul lecturii lor. În chipul acesta și unii și alții vor câștiga. Unii întărindu-și cunoscințele, ce le au, alții adăugându-și la cunoscințele lor altele de folos pentru împlinirea consciențiosă a chemării lor.

Din acest punct de vedere privite conferențele învățătoresci, ele devin un mijloc puternic de aprofundare, clarificare și largire a cunoscințelor teoretice, ce le are învățătorul intrat în viața practică.

Dvóstré sunteți acum toți învățători practici, unii cu mai mulți, alții cu mai puținii ani de pracsă. Ca atari fie-care din Dvóstre ați făcut esperiențe în privința aplicării diferitelor mijlóce de învățământ și disciplină. Cu deosebire aceia cari sunteți dotați dela natură cu talent pedagogic, precum și aceia, cari n'ati neglijat lectura privată a literaturii moderne pedagogice, nu se póte altcum, veți fi câștigat frumoșe esperiențe, cari vă vor fi de mare folos și vă vor oferí mare ușurință în împlinirea chemării Dvóstre de învățători. Împărtașind Dvóstre, cei mai bogăți în esperiențe, esperiențele dobândite celor ce încă n'au avut ocazie să facă multe esperiențe în ale educației, de câte neplăceri și măchniri, de câte disgustări și desilusionări îi scăpați. Și iată și acest, și cu deosebire acest scop îl urmăresc conferențele învățătoresci. Spunându-ne fie-care esperiențele noastre, vom profita de ele spre mulțumirea noastră și spre folosul tineretului, în al cărui serviciu ne-am pus.

Pe lângă aceste două scopuri arătate până aci, conferențele învățătoresci cu deosebire la școlele noastre urmăresc un scop, care nu se prea dă pe față. Eu voui însă să fiu sincer față de Dvóstre și de aceea voui să vi-l descoper fără nici o rezervă.

S'a cam răspândit adecă în anii din urmă fama, că învățătorii noștri dau colosal înderăt. Nu numai că nu se nisuiesc a progresa în știință și îndeosebi în știința pedagogică, dar' nici nu se prea intereséză de afacerile școlare. Invățătorii cari au absolvat în regulă cursurile pedagogice, după vre-o doi trei ani de practică dau cu deservírșire uitării teoriile învățate în seminaru, ear' cei ce s'au pregătit în mod privat, nu simt necesitatea a-și câștiga barem în viața calificăția pedagogică pe deplin. Prin această își perd tot mai mult entusiasmul pentru interesele înalte de educațiune ale poporului, devin apatici, încât consideră chemarea de învățător mai mult numai din punct de vedere

al sarcinei și nu și din punct de vedere al demnității. Urmarea e, că școlile noastre în multe comune nu stau la înălțimea chemării și astfel și educația poporului nostru nu poate ține pas cu educația celorlalte popoare conlocuitoare.

S'a observat și aceea, că o sémă de învățători, uitându-și de rolul lor în organismul bisericii noastre, cred că pot satisface chemării lor chiar și atunci, când nu lucră în deplină armonie cu preotul și cu comitetele parohiale. Nu retac nici împregiurarea, că cu ocazia discuției în sinodul arhiepiscopial din 1898 asupra susținerii sau abandonării reuniunilor învățătorilor, în public s'a susținut, că învățătorii noștri nu cercetază adunările reuniunilor și și cari le cercetază se ocupă cu diverse lucruri, nu însă cu chestiuni aparținătoare progresării lor adevărate, ba în toată discuția s'a zis chiar, că reuniunile sunt din cauza acestei mijloc a sdruncina legătura armonică între factorii chemați a promova cultura poporului nostru. Nu voiu a cerceta întru cât toate aceste păreri sunt adevărate. Voiu numai să constat ce păreri au adus cu sine reînființarea conferențelor, a căror menire în consecuență și e, ca silindu-se învățătorii a le cerceta și a discuta liber în ele, reciproc să se sfătuescă și să se convingă asupra rolului important, ce-l au învățătorii în progresul cultural al poporului nostru și în deosebi să se convingă, în ce fel și între ce împregiurări poate chemarea lor să aibă acest rol important. Aceasta cu atât mai mult, cu cât numai convingerea câștigată prin reflecțiuni și discuție proprie dă puterea și plăcerea întru a împlini un lucru cum se cade.

Sunt aderent al reuniunilor învățătoresci. Cu toate aceste din inimă doresc, ca conferențele învățătoresci să fie în practică, ce acum a doua oară o fac, mai norocoșe de cât reuniunile învățătoresci. Și ca ele să devină mai norocoșe, vi-o spun fără încungiur, depinde numai și numai dela Dvóstră. Și adevărate conferențele vor deveni mai norocoșe numai dacă D-vóstră le veți cerceta nu fiind-că sunteți siliți, ci fiind-că le considerați folositoare chemării Dvóstră; numai dacă fiecare din Dvóstră cu drag va pune cunoștințele și experiențele sale în discuție, căci numai așa își va înmulți fie-care talantul propriu, precum și talantul colegilor sei.

În cât privește rostul venirii mele întră D-vóstră, acesta, din cele ce vi-am spus până aici, nu poate fi de a vă ține prelegeri academice asupra unei sau altei chestiuni pedagogice, ci poate și trebuie să consistă în a conduce numai consfătuirile Dvóstre și întru cât îmi ajută cunoștințele și experiențele mele, să fac, ca discuțiile Dvóstre să devie în adevăr folositoare chemării Dvóstre. Deci Dvóstră aveți să discutați, să fiți activi, ear' eu, ținând cumpăna discuțiilor Dvóstre, să contribuie, ca conferențele Dvóstre să fie demne de poziția frumoasă și ideală ce o aveți în sînul bisericii și poporului nostru. Drept aceea vă rog, ca cu toții să vă puneți partea cea mai bună, cunoștințele și experiențele Dvóstre, în discuții, căci atunci în adevăr vom câștiga prin conferențe și toți ne vom reînforța la ale noastre mulțumiri cu rezultatul lucrărilor noastre. Autoritatea noastră bisericească va fi atunci deplin mulțumită cu noi, ear' asupra lucrărilor noastre se va cobori darul divin.

Dorind din inimă, ca conferențele noastre să constituie un izvor nesecat de cunoștințe și experiențe didactice, și dorind, ca ele să producă entuziasmul atât de necesar chemării noastre învățătoresci, declar conferența învățătorilor din cercul Deșului de deschisă.

Inarticularea căsătoriei moștenitorului. În ședința de alaltăieri a dietei ungare s'a terminat desbaterea specială a proiectului de lege despre inarticularea căsătoriei moștenitorului. Ultimul orator a fost Szilágyi, care cu mare aparat științific și rara-i forță polemisătoare a combătut argumentele ridicate în contra proiectului. Urmând apoi votarea, proiectul a fost votat cu mare majoritate.

Interesant, că șeful fracțiunii ugroniste a partidului kossutist, Gavriil Ugron, încă a pledat pentru primirea proiectului. Ceea-ce l'a adus în conflict cu un alt matador al fracțiunii, cu gureșul deputat Polónyi.

Abzicerea moștenitorului. „Wr. Abendblatt“ susține a avea știri din izvor foarte autentice, că moștenitorul Francisc Ferdinand a declarat M. Sale încă înainte de căsătorie, că va renunța la tron.

Ar urma deci la moștenire archiducele Otto, fratele lui Francisc Ferdinand, care însăși va renunța și el, în favoarea fiului său prim-născut.

Szilágyi — ministru de interne. Un ziaru din capitală spune, că în curând va fi numit ministru de interne Desideriu Szilágyi, fost ministru de justiție pe timpul procesului memorandului. Impedimentele ce stăteau până acum în calea acestei numiri (aversiune la curte) s'au delăturat deja, mai ales după atitudinea lui Szilágyi în chestiunea proiectului de lege despre inarticularea căsătoriei moștenitorului.

Indemnizare bugetară. Discuția asupra proiectului de lege despre inarticularea căsătoriei moștenitorului răpind dietei ungare timp mult, care putea fi în-trebuințat pentru discutarea altor chestiuni de interes mai apropiat, — a adus cabinetul în impasul de a nu pute să aibă cu finea anului buget votat de corpurile legislative. Din această cauză guvernul va cere o indemnizare bugetară de patru luni, în care scop va prezenta dietei un proiect de lege la începutul lunii Decembrie.

Dietele provinciale din Austria sunt convocate pe 17 Decembrie n., având să voteze provisoratul bugetar. Cât pentru dieta boemă — după cum vestesc „Politik“ din Praga — vor fi puse pe tapet și alte chestiuni și discuțiunile probabil că vor fi agitate.

Dieta Croației a fost redeschisă azi prin rescript regal.

Lupta electorală în Bucovina. Alegerile de electori sunt în curgere deja de câtva timp și, grație entuziasmului damelor române naționaliste, grație luptei bărbătești purtate de organul partidului național, „Deșteptarea“, — în câteva cercuri aderenții partidului național au susținut cu triumf lupta, în butul tuturor uneltirilor organelor guverniale și în butul agitațiunii Evreilor. Frumos și-au împlinit chemarea de conducători firești ai poporului preoții. Atât „Deșteptarea“ cât și corespondentul „Apărării Naționale“ din Bucuresci constată, că preoții de la sate au fost la înălțimea chemării lor. „Ei au fost apostolii neînvinși ai românismului, ei au fost facla de lumină ce a luminat calea obiduiților Români, ei au ușurat mult lupta electorală din Bucovina, punându-și influința față de enoriașii lor în serviciul marelui cause naționale,“ — zice „Ap. Națională“. Regretând faptul, că și Românii bucovineni sunt divisați în partide (naționaliști și așa ziși „pactiști“), „A. N.“ zice următoarele:

„Unire și dragoste întră toți se cere și secile patimi trebuie să înceteze întră frați, mai ales când lupta lor nu se va mărgini numai contra vitrigei administrațiunii a Bucovinei, ci mai mult încă contra Evreilor, cari și în Bucovina urmăresc umilirea și distrugerea poporului român, și alegerile de electori ce s'au făcut în districtul Rădăușului, în care Evreii au luat o parte activă, combătând cu înverșunare candidații români, sunt un cuvânt mai mult ca Românii să-și stringă rëndurile pentru a pute duce lupta cu succes și în contra Evreilor.

Alt-fel, dacă desunirea va fi între Români, cauza națională va perde și nu va întârzia ziua când de poporul Român nu se va vorbi de cât ca de niște servi ai Evreilor și Rutenilor.“

Din România

Continuarea revoltelor țărănesci. Aplicarea legii impositului pe țuică zilele trecute a dat ansă la revolte noue, terminate iarăși cu vârsare de sânge. În județul Gorj în comunele Godinești, Brădăceni țeranii armați cu pucii și revolve au luat la gónă comisia egală să măsore borhota. Sosind în ajutor miliție, a fost atacată și ea, având

grea situație mai ales la intrarea în comuna Arjoci. Drumul era închis prin baricade formate din copaci acoperiți cu măcaci, după baricade se aflau vr'o 300 femei armate cu pari, ciomege și bolovani, ear' mai la spate erau bărbații. 40 de roșiori primind ordin să defacă baricada, s'a încins întră țerani și miliție o învâlmășelă teribilă, în care au fost răniți generalul Gigártu, colonelul Sainoglu și alți oficeri, apoi un sergent și cinci soldați. Dând țeranii și două focuri de pușcă, batalionul de infanterie a intrat în linie să strice baricada, ear' țeranilor li-s'au făcut somațiunile legale, prin graiu și prin trimbițe, cari însă continuând a lovi cu ciomegele și cu bolovani, trupele au descărcat asupra lor 100 focuri orbe, și câteva pline, pe urma cărora au fost răniți vr'o șese inși. Focurile au durat peste un sfert de oră. S'au făcut mulțime de arestări.

Förte mare e agitațiunea și în comunele de munte ale județului.

Asemenea și în județul Rimmicul-Sărat, de unde se semnalează răsvrătiri tot-așa de violente, ca și cele din rindul trecut. Întru susținerea ordinii au eșit la fața locului förte numeroase trupe de ostași.

Procesul complotului bulgar. Luni s'a început la tribunalul din Ilfov pertractarea procesului asasinilor lui Mihăileanu și al complotistilor bulgari.

Interesul publicului față de această pertractare e enorm, chiar și din străinătate au venit förte mulți corespondenți ai ziarelor mari, pentru a urmări decursul procesului și a trimite ziarelor lor rapörte.

President al tribunalului e dl Djuvara. În numele vèduvei lui Mihăileanu s'au prezentat ca apărători adv. P. Grădișteanu, Polikrat și Cernescu.

Înainte de începerea pertractării se răs-pândise știrea, că judele de instrucție T. Florescu a fost decorat cu „Stéua României“, cel mai înalt grad de distincție în România. Știrea s'a confirmat și a produs mare senzație mai ales în corpul diplomatic.

Reducerea subvenției școlilor române din Macedonia. Se dă din unele părți știrea — de altcum cu greu de crezut — că întră economisările făcute la bugetul cultelor și instrucțiunii publice ar figura și reducerea subvențiunii școlilor române din Macedonia cu 100.000 lei.

Admițând, că această știre e adevărată, cu drept cuvânt sunt cuprinse de nemulțămiri cercurile române adevărate naționaliste față de această „economisare“. 100.000 lei mai mult ori mai puțin, nu va scote țera din crisa financiară, ear' pentru școlile române din Macedonia această sumă e chestiune de viață, — abstragând de la alte considerații ce trebuiau să impună d-lui Carp, ca subvenția școlilor din Macedonia să-i fie un noli me tangere.

Proiecte de lege. Ministrul de interne C. Olănescu va supune discuțiunii în consiliul de miniștri, încă în cursul săptămânii curente, următoarele proiecte de lege:

Monopolul cărcimelor în comunele rurale;

Suprimarea subprefecturilor și crearea inspectoratelor de plasă;

Organisarea și sporirea atribuțiunilor notarilor.

Imprumutul capitalei. Sâmbătă s'a subscris convenția între casele financiare Marmorosch, Blank și Banca Generală și între primărie pentru efectuarea imprumutului de 2 și jumătate milioane de franci pe séma orașului Bucuresci. Imprumutul e făcut cu dobândă de 10 la sută.

Profesorul universitar Grigorie G. Tocilescu și-a serbat Joia trecută a cincizecea aniversare a nașterii. O mare parte de studenți și fosti elevi ai ilustrului archeolog i-a adus în persoană omagiile de stimă și iubire. Generalul Brătianu — cum cetim în „Apostolul“ — în discursul de felicitare a arătat cât datoresce sərbătoritului savant țera și știința. La ce răspunzând dl Tocilescu a zis, că ostașul, care în același timp e și un învățat distins, pururea s'a arătat vrednic de numele ilustru pe care l'pörtă.

„Societatea geografică“ din Bucuresci își va ține ședința jubilară în 6 Decembrie v. Aceasta ședință fusese anunțată pe 15 Iunie, dar' din cauza doliului Curții, pentru mörtea princesei de Hohenzollern, mama regelui, — atunci nu s'a putut ține.

„Meșterul Manole“ pe scena teatrului din Bucuresci. În numărul dto 29 Octobrie v. „Apostolul“ aduce știrea, că pentru viitoră stagiune a Teatrului Național se va lua în program o nouă piesă a dlui B. P. Hașdeu în colaborare cu Haralamb Lacca. Titlul piesei e „Meșterul Manole“.

Conferența învățătorescă din Sebeș.

(Raport special).

Ședințele conferenței învățătoresci din cercul Sebeșului au fost și în anul acesta un șir de discuțiuni pedagogice interesante și instructive.

Voiu da un scurt reasumat despre cele întemplate în cele 3 zile.

Ședința I, 21 Octobrie.

Dl comisar consistorial Dr. Iosif Blaga în discursul său de deschidere a prezentat o dare de sémă critică asupra stării și în deosebi asupra rezultatului practic al școlii noastre și constatând, că acela nu stă în raport cu munca și cu capitalul ce se cheltuiesc azi și nici cu cerințele de progres adevărat, indică două căi, pe cari ar trebui să apuce tendințele școlii noastre și anume 1 ca învățătorii să stăruiască pentru a se pune în relațiunea cea naturală cu poporul, făcându-i-se și acestuia dascăl în privința educațiunii familiare și 2) ca învățătorii să introducă în școlă spiritul iubirii prin tractarea plină de iubire, ce o vor aplica în școlă.

La insistența dlui comisar discursul s'a dat unei comisiuni de trei — N. Șandru, I. Oltean și D. Lancrăgean, — care să se ocupe de cele comunicate și de tесеle propuse.

După ce, la propunerea dlui comisar, se decide trimiterea unei telegrame de felicitare Preacuvioșiei Sale Dlui archimandrit vicariu archiep. Dr. Il Pușcariu, din incidentul onomastice sale, după ce se trece preste alegerea notarilor, bineventarea óșpeților ș. a., se stabilesc programa și ordinea de zi a sesiunii conferențiare de acum: 1. Rapörtele comisiunilor instituite în anul trecut, pe baza regulamentului, cu scopul, să urmărescă mersul și starea școlii noastre de pe teritoriul cercului conferenței; 2. Studiul dlui N. Simulescu despre: Metodul limbei românești; 3. Prelegeri practice din gramatica limbei române, anul al II-lea 4. Raport despre ținerea de prelegeri poporului și 5. Propuneri. Referitor la punctul 3. dl comisar arată importanța educativă și instructivă a gramaticei, care nu e un studiu sęc și fără valöre, cum se consideră, ci e un puternic mijloc pentru cultivarea idealismului, a iubirei de neam și a cugetării logice. De aceea a dat și acum prelegeri din acest studiu, care trebuie să fie la înălțime.

Comisiunea școlară din protopopiatul Sebeșului — S. Roșu, I. Pavel și G. Tătar, — prin referential său dl S. Roșu, își cetesce raportul. E de notat aici, că conferența în anul trecut, cu abatere dela regul., hotărise, ca să nu fie numai o comisiune de 3 pentru întreg cercul conferenței, căci ar fi prea grea sarcina comisiunii, ci să fie câte o comisiune de 3 în fiecare protopopiat.

Acest raport, în care se depinge cu multă pricepere starea și defectele constatate în școlile din protopresbiteratul Sebeșului, a fost ascultat, capitolu de capitolu, cu viu interes și a și produs o impresie adâncă. Acum s'a văzut, ce valöre deosebită pot ave aceste comisiuni, dacă ele sunt compuse din învățători harnici și sunt spriginite de protopresbiteri. Comisiunea Sebeșului a fost un frumos model. A fost frumos și și bine, că cu această ocaziune au fost de față toți șefii tractuali, P. O. D. protopresbiteri I. Droc, Ser. Medean și adm. prot. Fl. Rusan și cu toți constatând importanța deosebită a acestor comisiuni și influința binefăcătoare, ce ele pot esercia asupra cauzei noastre școlare, au și declarat, că cu dragă inimă își dau spriginul lor, ca ele să-și pótă împlini datorița.

A fost puțin penibil pentru celelalte comisiuni, căci s'a constatat, că de astădată numai cea din Sebeș a prezentat raport. Celelalte două din cauză, că nu a fost destul de bine determinată sfera de activitate, n'au făcut inspecțiuni. Dar a fost foarte frumos, că și celelalte două comisiuni au promis, că în viitor își vor satisface misiunea.

Raportul s'a dat spre studiere unei comisiuni — I. Georgescu, Sev. Chețan, I. Bota.

În legătură cu chestiunea aceasta dl I. Pavel propune să se mijlocască a se aduce comisiunile școlare sub conducerea protopresbiterilor. Comisiunile să facă două rapoarte; unul să constate defectele în general, fără a se indica numele, cum făcuse acum comisiunea Sebeșului, care se va prezenta conferinței învățătoresci, eară al doilea raport să specifice toate cazurile, bune și rele, arătându-se și numele, și acesta să fie înaintat apoi prin oficiul presb. comitetului presb. Și în adevăr, dacă comitetele protopresbiterilor, cari, după cum se știe, nici nu prea au de lucru, se angajează de a lucra împreună cu comisiunile, pot deveni organe folositoare cauzei învățământului și vor aduce bune servicii școlii noastre peste tot.

După acestea se pune la ordinea zilei lucrarea dlui Simulescu: Metodul limbii române în școlile populare, lucrare compusă cu mult studiu și zel. După ce s'a cetit s'a predat și acesta unei comisiuni — V. Murgău Z. Albu și R. Vraciu, cu însărcinarea, să facă o dare de seamă în proxima ședință.

Ședința II, 21 Octombrie d. a.

În ședința a II-a s'au ținut prelegeri practice, despre: propozițiune, de V. Murgău, despre subiect, de II. Oltean și despre predică, de N. Șerbu. Aceste prelegeri au fost o minunăție școlară pentru mulți învățători cu calificățiune mai puțină, și o bună ocaziune pentru clarificarea multor chestiuni, cari trebuie să determine mintea învățătorului, când propune și peste tot când ține lecții. Mulți învățători au luat parte la discuțiune. S'a dovedit, că mulți învățători avem azi, cari cunosc, ce este apercipiunea, treptele formale etc. Dl comisar după fie-care discuțiune făcea reasumatul observărilor, își spunea apoi observările și vederile sale explicând din acest incident multe chestiuni pedagogice.

La un nivel înalt s'au ținut discușiunile asupra prelegerilor de dl I. Pavel, I. Simulescu, I. Georgescu, N. Sandru, I. Medrea, I. Oltean, R. Vraciu, Chețan ș. a.

Ședința III, 22 Octombrie.

În 22 Octombrie, Duminecă, s'a ținut numai o ședință, după prânz, fiind că toți membrii s'au dus la biserică, unde a ținut slujba până la 11^{1/2}. În biserică a ținut dl comisar consistorial o predică, a dezvoltat cum datorințele omenilor se tot sporesc cu progresul vieții; arată necesitatea educațiunii familiare; constată cum Sebeșenii au fost tot la culmea chemării lor, căci, cei de mult ridicaseră biserică pompoasă, apoi școle minunate; arată că cei de acum au să cultive familii bune și demne.

În ședința a III-a s'au cetit referadele asupra discursului de deschidere și asupra raportului comisiunii școlare din protopopiatul Sebeșului și s'a discutat supra lor, s'a cetit o prelegere practică de I. Pavel și s'a comunicat și explicat de dl comisar un nou metod de memorizare.

Aceste obiecte toate au dat ansă la discușiuni frumoase și chiar prelegeri formale despre diferite chestii pedagogice.

Dl comisar Dr. I. Blaga își dezvoltă toate ideile cuprinse în cele două tесе practice, ce a propus. S'a arătat rezultatul școlii englezilor, poporul cel mai moral, patriotic, puternic și bogat. Educațiunea lor e mai perfectă, ceea ce sigur stă în legătură cu ceea ce prestau ei azi. Numai dispunând de o colosală putere morală se poate închipui, că ei domnesc azi peste 400 milioane de oameni. Toate așezămintele lor sunt mai deosebite.

Drept concluziune, arată, că e de lipsă a se face studiu special asupra celor două tесе: Prin ce mijloace practice se poate ajunge la un raport sănătos între învățători și popor? și 2. Cum ar fi să se lucreze în școlă ca să domnescă spiritul iubirii, dar' nici disciplina să nu sufere?

Tractarea temei prime a luat-o asupra și dl N. Șandru, ear' a doua dl I. Pavel, cari își vor prezenta studiile la conferința anului viitoriu.

Cu privire la raportul comisiunii școlare, de asemenea s'a accentuat și acum importanța problemei comisiunilor și s'a primit propunerea înv. I. Pavel.

Prelegerea practică despre adjectiv a dlui Pavel a fost spre mulțumirea tuturor. Discușiunea urmată a fost demnă.

Noul metod de memorizare (Carnot) comunicat de dl comisar, metod, de care dl profesor Antonescu zice, că dacă nu e infailibil, dar' sigur e cel mai bun, constă în aceea, că se cetește piesa de 2—3-ori; apoi se copiază lăsându-se afară verbele; școlarul o cetește întregind dela sine verbele, apoi se omit substantivele, ș. a. m. d. Părțile omise se tot întregesc. În felul acesta se învață mai cu plăcere piesa și totodată se deprinde și cugetarea. E merit în deosebi pentru anul al II, III și IV. Metodul acesta, constatându-se de bun, ar fi foarte binevenit pentru școlă, căci după cum se știe memorizarea se face prea fără nici un principiu pedagogic, până acum. Ar fi vorba de o reformă importantă în școlă. S'au dat mai multor învățători să facă probă și experiență, cu îndatorirea, să raporteze în anul proxim conferinței despre rezultat.

Ședința IV, 23 Octombrie.

Dl Rom. Vraciu cetește darea de seamă făcută în comisiune asupra lucrării dlui Simulescu: Metodul limbii române. Și din incidentul acesta dl Pavel provocă o discuțiune, care a ținut conferința în o vie atențiune. Dintre chestiunile sulate și explicate pe larg de dl comisar sunt: scopul limbii române, importanța studiului limbii române, și cărțile de cetire. Îndeosebi s'a stăruit asupra chestiunii, că limba română n'are să fie centru în învățământ, ci da, obiectul cel mai important. În legătură cu această chestiune s'a accentuat, că cărțile de cetire ce sunt azi în uzul școlii noastre nu corăspund întru toate cu cerințele pedagogice adevărate. O reformă în privința aceasta se poate face numai după ce se va fi introdus un nou plan de învățământ.

Dșora Ana Trónca a cetit o bună prelegere despre: genurile substantivelor, dovedind multă pricepere și claritate în tractarea materialului.

Cu acestea s'a eshauriat materialul interesant pus la ordinea zilei.

A urmat să se constate, cari din învățători au ținut în anul acesta prelegeri populare? Numai unul și-a achitat astfel datorința și anume dl I. Bota din Cetea, prelegând despre: Datorințele părinților față de copii.

S'au mai adus și unele hotărâri, în formă de dorință adresată Venerabilului Consistoriu, și anume:

1. Să se stăruiească a se compune cât mai curând un nou plan de învățământ dimpreună cu instrucțiuni pedagogice la el.

2. Să se stăruiească a se institui învățătorii calificați învățători definitivi, pentru a se evita multe neplăceri și tendințe păgubitoare școlii, ivorite din faptul, că învățătorii calificați nu devin definitivități când se cuvine.

3. Să se dispună, ca comisiunile școlare ale conferențelor să devină un fel de organe ale oficiului resp. comitetului protopresbiterilor, care să se îngrijescă și de realizabilitatea dorințelor și tendințelor ce cad în sfera de activitate a comisiunilor.

Pentru conferința anului viitor pe lângă cele două teme amintite mai sus, s'au însușinat dnii P. Petringear, cu: Ocupațiunea elevilor în și afară de școlă, I. Cionca cu tema: Cântul și gimnastica în școlă populară; I. Langa cu o prelegere despre adverb și dșora Victoria Goga cu: Propozițiunea dezvoltată cu obiect și complimente.

NB. Ca oșpeți am avut pe: P. O. D. protopop S. Medean, O. D. preoți Z. Mureșan, Isidor Blaga și G. Tatar la toate ședințele; P. O. D. protopopi I. Tipeiu, I. Droc și Fl. Rusan la două ședințe, dnii Dr. Part. Barbu, d-na și dșora Mureșan și O. D. preot E. Cibu la o ședință. *Dascălul.*

NOUȚĂȚI

„Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedóra“ e convocată la *adunare generală* pe Duminecă (18 Nov. n.) în *Dea* în localitatea casei române. Deschiderea adunării la 3 ore p. m.

Prigonirea tricolorului românesc. În „Desteptarea“ dto 11 Novembre cetim, că la jocul din Rus-Mănăstiora (Bucovina) un gendarm din Udești văzând feciorii în podobiți cu tricolor li-l'a rupt cu de-a sila de pe pept și de pe pălărie. Fetele încă purtau tricolor împletit în păr, dar' la atâta tot nu s'a încumetat voinicosul gendarm, să smulgă și din părul fetelor tricolorul, ci s'a mulțumit numai a le amenința să nu-l mai porțe.

„Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina“ va ține adunare generală extraordinară în 25 Novembre n. în localitățile *Căsei naționale*.

Advocat nou în Tinca. Dr. Andreiu Ilie face cunoscut că și-a deschis cancelaria advocațională în *Tinca* (strada Francisc Iosif Nr. 261).

Rol pervers. „Tribuna poporului“ din Arad într-o notiță publicată la „Noutăți“ în unul din numerii anteriori, dă dovadă că și-a ajuns *apogeul lucrării*, dela care se crede acum îndreptătită a conturba și serbările inocente de caracter privat. Vedem anume, că o scormonesce rău la inimă stima, ce noi arhidieceșanii ținem să aducem meritului bărbat al bisericii noastre, Preacuviosiei Sale Dlui Archimandrit și Vicariu arhiepiscopesc, Dr. Ilarion Pușcariu.

N'avem ce să-i facem!! Ne simțim bine acasă la noi și nu suntem conduși de principiul de a detrage recunoștința celui-ce de fapt o merită. (Unul din deputația învățătorilor.)

Alegere de învățătoriu. În 28 Octombrie s'a făcut alegerea de învățătoriu în *Ponor*, tractul Lupșa, fiind ales unicul concurent I. Groza. Actul alegerii a fost condus de protopresbiterul tractual Ioan Danciu, care — cum ni-se scrie — a avut mult de luptat întru a îndupleca pe membrii sinodului electoral să procedă la alegere, voind ei mai bueros să-și angajeze învățător ca în vremurile bătrâne, pe tērguēlă și cu plată de 80—100 fl.

— Altul e acum duhul vremii și nu mai merge cu învățătorii calificați din ceaslov! S'o înțelegă acesta și credincioșii noștri din Ponor și alții din alte comune bisericesci. Ear' conducătorii să-i facă să înțelegă!

Inchiderea expoziției din Paris. Luni s'a făcut închiderea oficială a expoziției din Paris. La 10 ore s'a dat o salvă de tun de pe turnul Eiffel, însemnând, că expoziția s'a închis. În acel moment privirile tuturor oșpeților erau îndreptate spre turnul Eiffel, care strălucea în orbitore lumină de foc bengalic.

Exposisia a fost cercetată de 55 milioane de oameni, dintre cari 49 milioane cu bilet de intrare la o societate de asigurare din străinătate, ca fire-ar ore aplecată să-i asigure viața pe un milion și jumătate de franci. Societatea nu a primit ofertul, ear' în motivarea refuzului zice că după asasinarea regelui Umberto directoriul societății a enunțat principiul de a nu mai primi asigurări pe viața domnitorilor. Sigur, fiind-că prea mult sunt espuși la atentate.

Vięta regilor. Regele *Alexandru* a Sērbiei a făcut prin medicul seu de curte întrebare la o societate de asigurare din străinătate, ca fire-ar ore aplecată să-i asigure viața pe un milion și jumătate de franci. Societatea nu a primit ofertul, ear' în motivarea refuzului zice că după asasinarea regelui Umberto directoriul societății a enunțat principiul de a nu mai primi asigurări pe viața domnitorilor. Sigur, fiind-că prea mult sunt espuși la atentate.

Comisiune de experți. S'a scris mult și în Franca și în străinătate despre stagnațiunea națiunii franceze în ceea-ce privește sporirea populațiunii; renumitul romancier Zola nu de mult publicase romanul „Fecunditatea“ cu tendința de a face pe femeile franceze să îndrăgiască — familia numărōsă, ear' ministrul de rēșboiu, tot spre a veni în ajutor scopului propagat de „Fecunditatea“ lui Zola, pe la finea lunei Septembrie a cassat cautiunea de căsătorie a oficerilor. Acum — cum se vestesce din Paris, — s'a ocupat de chestiune chiar și senatul Franței, care a emis o comisiune parlamentară să studieze chestiunea și să facă apoi propunerile de lipsă. Ca om foarte expert a fost ales în comisiune și senatorul *Laterrate*. Acest senator trece de mare expert în o chestiune așa delicată, prin faptul, că are unsprezece copii ceea-ce la Francezii e ceva rar de tot.

Știri mērunte. Într Teiuș și Alba-Iulia s'a ciocnit zilele trecute un tren cu o drezină, pe care se aflau cinci oameni. Patru dintre ei au scăpat de catastrofă sărind de pe drezină la bun timp, dar' al cincilea, cantonierul, a fost omorât. — Azi e sēptēmāna, pe orizontul Turdei s'a văzut diminița un comet ca de 7—8 metri, trecând în direcție de la ost spre nord-vest. — Carol Bretz din Brașov a pușcat pe hotarul comunei Codlea un urs de 7 ani, a cărui greutate, fără intestine, era de 135 chllgrame. — Sāmbātā a fost înmormēntat în cimiteriul de la Matzeinsdorf din Viena profesorul universitar Dr. *Frideric Schuller de Libloy*, rēposat în etate de 74 ani. Schuller e originar din Sibiu, unde începēnd de la 1851 a fost profesor la academia de drepturi până în 1875, când a trecut profesor la universitatea din Cernāuți. A fost mare nationalist sas. — Conform cu știrea dată zilele trecute de un ziaru ungureșc din Arad, azi se începe la tribunalul de acolo pertractarea procesului în cauza defraudării de preste jumătate milion florini la cassa orfanală, comisă de fostul cassariu *Krivány* și complicitii lui.

Notă.

Onorații parochi și administratori parochiali indicați în conspectul de mai jos încă n'au reășternut fasiunile privitoare la întregirea dotațiunii din partea statului. Fiindcă finalizarea acestei întregiri nu mai pōte fi amānată, oficiile protopresbiterilor concernente sunt pōftite a stăruii, ca cel mult în termen de 6 zile cōlele de fasiune să se presinteze la Veneratul Consistoriu, spre a nu se espune cât pentru trecut respectivii parochi la eventuala pierdere a întregirii.

- Măgina, presb. Alba-Iulia, Cand. Suciuc 6504.
- Buduș, presb. Bistrița, Gr. Popovici 6607.
- Caila, presb. Bistrița, vacantă (Ales. Boer) 6505.
- Galați, presb. Bistrița, vacantă (Vas. Nașcu) 6600.
- Agribiciu, presbit. Cluș, vacantă (T. Roșescu) 6495.
- Giurcuța, presb. Cluș, Gav. Crainic 6291.
- Ciceu-Corabie, presb. Deeș, vacantă (Herman) 6432.
- Ciceu-Giurgești, presb. Deeș, Const. Bodea 6428.
- Ciceu-Hașmaș, presb. Deeș, D. Păltinean 6612.
- Ciubanca, presb. Deeș, Gr. Crăciunaș 7156.
- Curtuiș, presb. Deeș, vacantă (T. Hermann) 6430.
- Esc, presb. Deeș, I. Goron 6924.
- Gărbou, presbit. Deeș, T. Purdean 6602.
- Goștila, presb. Deeș, Teod. Hermann 6431.
- Măgōja, presb. Deeș, Victor Cupșa 6925.
- Muncel, presb. Deeș, Gavriil Goron 6288.
- Negrilești, presb. Deeș, Vas. Bodea 6429.
- Almașul-de-mijloc, presb. Geōgiu, Ios. Hancheș 7171.
- Alma, presb. Mediaș, I. Almășan. Armeni, presb. Miercurea, V. Bratu, 6912.
- Beșineu, presb. Miercurea, I. Popu, 6894.
- Bogat, presb. Miercurea, V. Rēulea, 6629.
- Jina, presb. Miercurea, D. Pamfiloiu, 6930.
- Jina, presb. Miercurea, vacantă, 7243.
- Vurpēr, presb. Sebeș, Ioan Stanca 6986.
- Jacul român, presb. Sighișōra, vacantă, 6914.
- Apața-Ormeniș, presb. Treiscaune, Ioan Hamsea, 6006.
- Arini, presb. Treiscaune, Ioan Bucșa. Belini, presb. Treiscaune, vacantă.
- Poiana-Sărată, presb. Treiscaune, I. Oltean, 6018.
- Banabic, presb. Turda, I. Hiescu. 6927.
- Feldiōra, presb. Turda, E. Negrea,

Grind-Cristur ppresb. Turda, V. Stănescu 7081.

Murș-Ludoș, ppresb. Turda (vac.) T. Ciorța 6993.

Turda, ppresb. Turda, S. Bologa 6997. Brad, ppresb. Zarand, V. Dămian, două. Ormindea, ppresb. Zarand, S. Băcilă 8811.

Mihăileni, ppresb. Zarand, vacantă 7252. Tebea, ppresb. Zarand, I. Tisu 6655.

Cărți și reviste

Au apărut:

„Transilvania“, organul „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, Nr. IX. pe Septembrie-Octobre, având următorii sumari: „Asociațiunea la Băile-Herculane“, raport despre adunarea generală, ținută în 9 și 10 Septembrie; „O petiție a lui Avram Iancu“, de Iosif St. Șulțiu; „Din trecutul Băilor-Herculane (Mehadia)“, de Dr. G. Vuia; bibliografii, procese verbale ale ședințelor comitetului; rapoarte din despărțimintele Asociațiunii; raport despre rezultatul loteriei de efecte aranjată în favoarea „casei naționale“, și lista tragerii la sorți a câștigurilor acestei loterii. Abonamentul la „Transilvania“ e 10 cor. pe an pentru Austro-Ungaria și 12 franci pentru străinătate. Direcțiunea; Sibiu str. Morii Nr. 8.

Din public.*)

Dare de sémă și mulțămintă publică.

Subscriții în numele comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, ținându-și de datorință, aduc pe calea acésta la cunoștința tuturor celor interesați, că venitul brut al concertului arangiat în 14 Octobre a. c. în sala cea mare dela „Gesellschaftshaus“ a fost de 412 cor. 33 fil., din care subtrăgându-se spesele de 294 cor. 82 fil. a rămas un venit curat de 117 cor. 51 fil. — Din venitul curat 20 cor. s'a adaus la „fondul pentru acuirea unei case cu hală de vânzare“.

Totodată ne luăm voe a exprima adénc simțita noastră mulțămintă și recunoștința tuturor, cari cu acésta ocaziune au ținut să spriginéscă reuniunea noastră, și în special Escelenței Sale Inalt Preasântitului arhiepiscop și metropolit Ioan Metianu, pentru interesul și iubirea manifestată și cu acésta ocaziune față cu reuniunea noastră, suprasolvind suma de 10 corone. Mai departe au mai contribuit cu suprasolviri: Augustin Hamsea archimandrit, Ioan cav. de Pușcariu câte 4 cor.; Dr. Il. Pușcariu, vicariu arhiepiscopesc 3 cor.; Dr. Elie Cristea secretar cons. 2 cor. 40 fil.; Ioan Pop 2 cor.; Avram Armean 2 cor.; Demetriu Câmpian, arhivar cons. 1 cor. 50 fil.; Pantaleon Lucața căpitan ces. și reg. în pensie 1 cor. 20 fil.; N. Zigre 1 cor.; Voicu Hamsea, protopop 1 cor.; Eugen Piso, cand. de avocat 1 cor.; Dr. Putici 1 cor.; Ioan Simtion, librar 10 fil.; Dr. P. Șpan, prof. sem., Ioan Gârbacea, proprietar, Ioan Radu, proprietar și Adam Florea câte 40 fil.

Din ședința comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, ținută la 19 Octobre n. 1900.

In absența presidentului:

George Poponea
vice-președinte.

Ioan Apolzan
notariu.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acésta redacția nu primesce răspunderea.

Posta Redacțiunii

D-lui G. in S. — In întregime nu am putut o publica, din considerațiuni mai înalte. „Exemplul rău“ dat de comuna bis. din tractul vecin ar trebui să levat în raportul despre alegere, pentru-ca advertismentul se se deie pe calea autorităților.

D-lui V. B. in B.: Mulțăminta nu se publică. Să-o fi trimis așa, ca s'o avem deodată cu celelalte organe de publicitate, ear' nu la trei-patru zile după ce s'a publicat deja în acelea.

Nr. 482/900

[221] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului vacant de paroch în parochia de clasa III. Crizbav, protopresbiteratul Treiscaunelor, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Teleg. Rom.“

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt venitele din parochie.

Informațiuni mai de aprópe se pot lua dela oficiul protopresbiteral, sau dela comitetul parochial.

Fiitorul paroch, conform ordinului Preaveneratului consistor archidiececan dto 18 Iuliu 1900 Nr. 5936 B., are să îndeplinească trebuințele spirituale și la credincioșii din filia Nou până la regularea aflierei acestei comune.

Suplicile concursuale, instruite conform normelor din vigóre, sunt a se așterne oficiului protopresbiteral în termin deschis, ear' aspirații să se prezenteze în vr'o Duminecă sau sêrbătóre în biserică spre a fi cunoscuți înaintea poporului.

Brețcu, 28 Septembrie 1900.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Treiscaunelor în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Dimitrie Coltofean
protopresbiter.

ad Nr. 578/900.

[220] 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de parochi în parochiile mai jos înșirate de clasa a III-a se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“:

1. Almasul-mic cu filia Archia. 2. Băcia. 3. Bârcea-mică. 4. Poenița-Tomi cu filiile Merișor și Fereșd. 5. Muncelul-mare cu filiile Boia-Bêrzii, Muncelul mic și Runcul-mic. 6. Lelese cu filiile Șohodol și Runc Gura-Vadului. 7. Cerișor.

Emolumentele împreunate cu fiecare post sunt cele fasonate în cólele pentru întregirea salariului dela stat, despre cari concurenții și pot lua informațiune dela comitetul parochial séu dela oficiul protopresbiteral.

Concurenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor din vigóre în terminul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral și până în 8 zile a se presenta poporului în biserică spre a-i cunósce.

Deva, 11/24 Octobre, 1900

Oficiul protopresbiteral al Devei în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

George Romanul
protopresbiter.

Nr. 557—900

[217] 2—3

Concurs repetit

Pentru întregirea postului de capelan lângă parochul Ioan Nicóră din Lupșa de clasa III, în protopresbiteratul Lupșei, în sensul rezoluțiunii V. Consistoriu din 21 Martie a. c. Nr. 2604. B. se escrie din nou concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în fóia „Tel. Rom.“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate venitele parochiali fasonate la cólele B. pentru întregirea salariului din partea statului, despre cari concurenții și pot lua informațiune dela comitetul parochial sau dela oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post sê-și așternă cererile concursuale la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul defipt, și instruite cu documentele recerute de norme din vigóre.

Reflectanții sunt învitatii a se presenta în o Duminecă sau sêrbătóre la biserică până la ziua alegerii pentru

a face cunoscință cu poporul și referințele locali.

Ofenbaia, în 3 Octobre 1900.

Oficiul ppresbiteral în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Danciu
protopresb.

Nr. 549—900.

[218] 2—3

Concurs repetit

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa III-a Ocoliușul-mic, protopresbiteratul Lupșei, se escrie nou concurs cu terminul de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în cólele B. pentru întregirea venitelor preoțesci din partea statului.

Informațiune pot lua concurenții dela comitetul parochial ori dela oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile concursuale în terminul defipt și instruite după prescripțiile normelor bisericești nóstre din vigóre, la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Cei ce vor reflecta la acest post au să se presinte la biserică în o Duminecă sau sêrbătóre, până la alegere ca să facă cunoscință cu poporul și referințele locali.

Ofenbaia (Offenbánya) la 4 Octobre 1900.

Oficiul protopresbiteral rom. gr.-or. în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Danciu
protopresb.

Declarațiune publică!

Subsemnatul atelier artistic de portrete a decis — pentru a fi dispensat de demisionările neplăcute ale pictorilor sei eminent calificați în artă și pentru a-i pute ocupa și mai departe — a renunța pe un timp scurt și numai până la revocare la ori-ce venit sau profit.

Noi liberăm a. z. [215] 3—25

pentru numai fl. 750
un portret în mărime naturală
bust (Brustbild)
dimpună cu rame elegante barock

cari valorează cel puțin 30 fl. Deci cine voește a-și comanda portretul seu sau al femeiei sale, al copiilor, al părinților, al vre-unei surori sau al unei alte rudeni, fie deja chiar și mórta ori apoi al vre-unui prieten are de a trimite numai fotografia respectivă, indiferent în ce pozițiune e făcută și primește în decurs de 14 zile un portret, care de sigur îl va surprinde și mulțami pe deplin.

Lada pentru trimiterea portretului se va socoti cu prețul cât ne costă pe noi. Comandele cu accluderea fotografiei, care se va returna intactă cu portretul desemnat, se esecută trimitându-se banii anticipativ sau pe lângă rambursă.

Pentru esecutarea eminent artistică și fidelă se garantează.

Sute de epistole de recunoștință și mulțumire stau la dispozițiunea publică și la cerere se trimit ori și cui.

Kunst-Porträt-Anstalt
„KOSMOS“

Viena, VI, Mariahilferstrasse Nr. 116.

Institutul de aposare (Vordruckerei) Teresia Etter

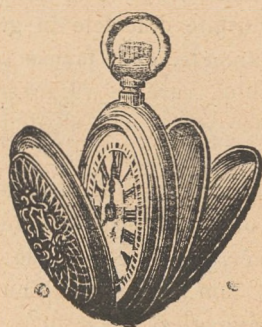
se află în curte, treptele 2 din stânga

Str. urezului 9.

(222) 1—3

15 bucăți fl. 3.05.

Nu se mai oferă ocaziune rară de a putea primi pentru numai fl. 3.05 următoarea colecțiune de juvaere.

1 Orologiu de busunar jubel. de nickel Anker-Remontoir cu capace gravate fôrte frumos, cu portretul M. S. regelui Francisc Iosif I. (noutate), minutar, cu mașinerie regulată, precis, garanță de trei ani (êr nu ceas de părete, cum trimit neguțătorii din bazare, în loc de orologiu aurit).

1 lanț goldin panzerat sau de nickel.
2 buc. inele imitație de goldin în fasonul cel mai nou cu briliante de simil.
2 buc. nastori pentru mangete, aur-doublé cu mechanism.

3 bucăți nastori pentru pept. (Chemisettes.)

1 nasture pentru gulerele indoite.

1 ac fôrte fin de cravată.

1 pungă pentru orologiu anker.

1 oglindută de busunar în cutie.

2 cercei de argint veritabil de fasonul ce mai nou.

Tôte aceste 15 obiecte dimpună cu orologiu Anker-Remontoir costă numai fl. 3.05.

Aceleași 15 obiecte însă în loc de orologiu patent reform. Anker unul Patent-Goldin-Iubil. care înlocuește pe deplin un orologiu de aur, cu garanție de trei ani numai cu fl. 6.10.

Ceea ce nu convine se schimbă bucuos sau se retrimite banii, așadară risicul e exchis.

Anunciuri de felul acesta sunt imitații. Să se comande per Cassa sau cu rambursă dela [112] 6—12

E. Holzer

deposit de orológe, ciasuri și obiecte de aur en gros

Liferantul asociațiunii funcționarilor de stat ces. reg. austriaci etc.

Krakau, Stradom 18 (Oesterr.)

Catalóge ilustrate gratis și franco.

Din Tipografia și librăria archidiececană, Sibiu, se pôte procura

Din vremuri apuse,

de

Iudita Secula n. Truța.

Broș. à 50 cr.

NOU! Pro 1901 NOU!

a apărut:

Calendariul archidiececan

neapărat de lipsă pentru ori-ce preot și învățătoriu.

Prețul unui exemplariu 50 fil., cu Șematism 80 fil., + porto postal 10 fil.

Librăria archidiececană
Sibiu.